

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Școala și viața.

II.

Memoria și inteligența, pe care le are în vedere sistemul actual de învățământ sunt facultăți tipice și generale omenești, și pe deasupra de valoare relativă. Pe astfel de facultăți nu poate clădi omul de azi, care în fața concurenței vertiginoase a altora nu se poate afirma decât ca individ, înarmat cu facultăți particulare bine pronunțate și duse la desăvârșire.

Iată deci care ar fi să fie idealul practic al școlii: pregătirea pentru viață prin cultivarea, fortificarea și desăvârșirea rațională a facultăților individuale. Printr'un astfel de sistem de învățământ și educație s'ar pune temelie sigură existenței și fericirii fiecăruia, s'ar suprima din dicționarul convențional al lamentațiunilor zilnice fraza, că cutare și-a greșit cariera și s'ar crea un raport armonie între cei mulți chemați, dar puțini aleși.

Carierele de azi se explică tocmai din desconsiderarea facultăților individuale și din spoiala artificială cu alifia culturii generale, ce se dă azi în școală, iar acel sistem de învățământ, care se va întemeia pe educația după indivizi și individualități, și nu pe educația în masă și după un calapod comun — va rezolva marea problemă a școlii: pregătirea omului pentru viață, așa ca fiecare bizuit pe tenacitatea și forța facultăților sale individuale să-și poată susține cu onoare, succes și mulțămire locul, ce i-l'a dat în greul concert al vieții omenești, nu risiciv și întâmplarea, ci hărnicia sa individuală.

Încercările făcute în acest sens cu noul sistem de școli de Dr. Cecil Reddie în Abbotsholme, Rochester, Staffordshire, școala dela Ilseburg (Harz) a Dr.-lui H. Lietz și în special cele mai nouă încercări

ale lui Harry Lowerison (școala: Ruskin Home School) — au dat rezultate uimitoare și bogate în învățăminte.

Aceste încercări însă până acum sunt isolate și pornite din inițiativă privată. Până ce însă statele nu vor lua în mână chestia noului sistem de școală, suntem osândiți a vegeta tot pe lângă sistemul actual de învățământ și a ne mulțami cu încercări de compromise și reforme parțiale mai mult sau mai puțin succesive. Noul sistem de școală, care cere reducerea principiului educației în masă la un număr minimal de elevi, așa ca educatorii să se poată dedica cu răgaz individualității fiecărui elev, reclamă jertfe enorme materiale, iar până ce statele vor fi condamnate să sacrifice tot prisosul forțelor lor economice molochului militarismului, sunt puține prospectele de a vedea în curând și pe toată linia întrupate nouă idei de reformă.

Astăzi una cere școala dela noi și cu totul altceva reclamă viața. Până ce nu se va stabili armonie desăvârșită între școală și trebuințele vieții, se va da încă teren larg carierelor greșite ale existențelor nefericite.

Iată dar noua deviză, ce răsună cu putere de pe buzele apostolilor noului curent, care vrea să netezească și să pregătească calea școlii viitorului: respectați după putință individualitatea fiecăruia, dacă vreți să-i asigurați o cale lămurită și netedă în labirintul vieții!

Și între copii, ca și între oamenii mari se găsește fel de fel de individualități: firi prozaice, temperament poetice sau artistice cu aptitudini și predispoziții pronunțate, indivizi cu îndemânări tehnice, firi entusiaste, pătimeșe, inimi nobile, naturele resignate și eroice, etc.

Sufletul omului este alcătuit din multe și multiple facultăți. Școala de azi, în care nu se însușesc decât

cunoștințe teoretice, — n'are în vedere decât memoria și intelectul și nesocotește tocmai acele părți, cari sunt cele mai de preț din punctul de vedere al individului și cari ar putea deveni temelia sigură a existenței și fericirii de mai târziu.

Școala de azi nu ne întreabă: ce și cât suntem în stare să producem? — ci ne întreabă: ce și cât știm despre cutare și cutare lucru?

Școala de azi cere să știm cât mai multe, viața din contră cere forță pricepută de muncă dela fiecare. În viața practică nu cât știm este de importanță, ci în ce măsură ne putem afirma și valida.

Ca să mă folosesc de câteva pilde, pentru școală e de ajuns dacă știm recita și comenta fără greș cele 10 porunci. Viața însă așteaptă și pretinde altceva dela noi: energia morală de a ne putea conforma acelor porunci. Viața nu ne întreabă: știi recita porunca care îți impune să nu furi? — ea ne întreabă: ești în stare să-ți stăpânești boldul și mâinile, când ești adus în ispită, de a ține rădăci în buzunarele altuia?

Viața nu întreabă: cunoști și înțelegi porunca, care dispune: să nu-ți faci chip cioplit și să nai alți Dumnezei afară de mine? — ci întreabă: ești în stare să te stăpânești într'atâta, ca nici o patimă și nici o poftă să nu te ingenunche și să nu se ridice sub chipul unor idoli nesățioși înaintea altarului sufletului tău?

Viața nu te întreabă: știi rezolva cutare și cutare problemă după regula de 3 compusă sau după calculul catenar, ci te întreabă: te taie capul și ai atâta pătrundere, ca să nu te lași tras pe sfoară de cutare speculant, care sub masca vorbelor iscusite cearcă să-ți exploateze buna credință și neexperiența?

Viața nu te întreabă: știi cum se numește unguerește cutare și cutare obiect, ci te întreabă: ești în stare să te înțelegi cu ușurință și

conform trebuințelor tale cu oficiantul dela poștă sau judecătorie, care grăește altă limbă și nu limba ta?

Viața nu te întreabă: știi să descrii exact rădăcina, trunchiul, frunzele, floarea și fructul cutărei plante, ci te întreabă: ești în stare să faci us cu folos de această plantă în economia vitelor sau în igiena zilnică?

Viața nu te întreabă: cunoști familia și știi prin ce metamorfoze trece gârgărița sau altă insectă, ci te întreabă: ești în stare să te ferești de aceste insecte stricăcioase, ca să nu-ți nimicească recolta grâdinilor și astfel munca unui an întreg?

În școală nu se face decât un singur examen pe an și și acesta uneori nu e decât o formalitate fără rost sau o dresură ad hoc pentru salvarea aparențelor și seducerea celor profani. Viața însă nu este decât un lanț nesfârșit de examene și încercări grele, în cari se pune la probă tot capitalul nostru de facultăți psihice, intelectuale, morale, etc.

Pentru viață e indiferent, dacă cunoști sau nu detaliurile aventurilor miraculoase ale miticului Teseu în labirintul din Creta. În lupta vieții de importanță este, dacă ești în stare să fii însuși un fel de Teseu, să-ți câștigi firul roșu al Ariadnei și să-l ții strâns în mână, ca să te poți orienta în labirintul vast și încălcit al peripețiilor vieții.

Viața însăși e o școală și încă o școală grea și cât trăești înveți și parcă mori tot neînvățat. Școala vieții este cu mult mai grea decât școala impusă de legi, și cu toate acestea cu câtă grijă și palpitație de inimă ne apropiem de ușa institutului, în care se duce la îndeplinire litera planului de învățământ și ni-se octroiază așa numita cultură generală, și cât de nepregătiți și cu câtă ușurință suntem expuși

FOIȘOARĂ.

Notițe din Constantinopolul de azi.

Cine vrea să aibă o icoană fidelă despre Constantinopol, trebuie să meargă să-l vadă cu ochii. Din descrieri, mape, chipuri, etc. nu-ți poți face o imagine cât de cât fidelă, pentru că nu-ți poți închipui amestecătura aceea de popor din lumea întregă, în fel și chip de îmbrăcăminte, — împărecherea aceea perfectă a celei mai mari mizerii, cu bogăția cea mai abundanță, — a celei mai de jos ticăloșii și murdării cu palatele cele mai strălucitoare și impunătoare și cu obiectele de cea mai sublimă artă și măiestrie. Aci le afli toate acestea la oaltă, ori încătrău îți întorci privirea. Și împrejurarea aceasta pe nime nu uimește, decât numai pe călătorii din depărtare, indigenilor li se pare, că altfel nici n'ar fi posibil.

Constantinopolul de demult — Stambulul de azi — care întrunește altcum singur operile mărețe ale trecutului, e întrecut în splendoarea lui de părțile mai nouă ale Constantinopolului de azi, de Galata-Pera, Beksi-Tas, Yldizkiose, Therapia, și altele cari se întind dela Cornul

de aur spre nord și împodobesc colinele frumoase pe partea europeană — vestică — a Bosporului, până mai la Marea neagră. Stambulul e locuit în partea cea mai mare de musulmani. Numai părțile vestice, pe Cornul de aur în sus — spre vest, Fanarul și Galata, sunt în majoritatea lor locuite, cea dintâi de Greci, a doua de Evrei. Galata și Pera, dar mai cu seamă cea din urmă, care zace deasupra Perei e partea adevărată europeană a Constantinopolului. Pera are palate și hoteluri, restaurante și prăvălii, frumoase, curate și moderne. Aci tot mai dai câteodată peste cineva cu care te poți înțelege și nemțește, sau chiar românește. Dealtcum însă dacă nu ști cel puțin franțuzește, pieri de foame în Constantinopol.

„Yldiz kiosk“-ul este partea orașului unde locuiește sultanul, încunjurată jur împrejur cu zid înalt și gros, împrejurul căruia se mai află zidite căsarme mari, pline de miliție, care are să păzească, ca nu cumva vre un muritor — afară de cei anume spre acest scop destinați — să străbată în petecul de pământ ce formează lumea sultanului.

Therapia aproape de intrarea nordică în Bosporus, formează locul de distracție

peste vară a bogătanilor și conzullilor. Aci s'au zidit în timpul din urmă minunate palate și parcuri, cari se oglindează în Bospor și servesc ca locuri de întâlnire pentru cei mari și avuți, pecând imenzul comerț se face pe malul Bosporului și pe străzile înguste și murdare ale Stambulului și ale Galatei.

Dincolo de Bospor, pe partea asiatică a Constantinopolului se află orașul Skutari, locuit mai cu seamă de Turci și Armeni, apoi mai multe sate, în parte foarte frumoase, cari toate împreună acoper colinele de pe malul asiatic al Bosporului, de la Marea neagră până la Marea Marmara.

Bosporul dela revărsatul și până la apusul soarelui, e acoperit de sumedenie de vapoare, șeici, bărci, gondole, năi de povară, etc. ale căror șuerături de multe ori îți iau formal auzul. Pod peste Bospor nu există, numai peste Cornul de aur sunt două poduri, între Galata și Stambul, cari sunt pururea acoperite de trecători. Comunicația pe Bospor o îndeplinesc feliușele vase de apă, mari și mici. Vai însă de acela, care nu știe turcește, armeneste sau grecește, căci acela nu știe încâtro s-o ia și pieri cu banul în mână.

Voind a aminti ceva despre minunatele opere de artă antică, ce se află aci, în prima linie trebuie să amintesc biserica Sfintei Sofii, — Aja Sofia, — astăzi spre rușinea întregului creștinism încă tot moșee turcească. În partea ei din afară a pierdut foarte mult prin aceea, că în jurul ei s'au ridicat patru minarete turcești, pe baze solide, și în jurul ei s'au înmormântat mai mulți sultani turcești, iar edifițiile acestea azi astfel o încunjură, încât biserica nu mai poate fi privită din afară singură, pentru sine, nici nu mai poate fi admirată arhitectura ei neîntrecută, ba chiar neajunsă până azi. Cu atât mai impunător și se prezintă însă interiorul ei. După ce ai plătit mai întâiu 2 franci de persoană — căci în Constantinopol fără bacșiș nu poți intra nicăiri, — primești un fel de pantofi, cari trebuie săi pui peste încălțăminte ce o porți, și apoi așa adjustat, ori apoi desculț, ești condus pe o poartă laterală în templu, căci creștinilor nu le este permisă intrarea prin vreuna din multe portale ce le are.

Impresia ce-ți face aspectul bisericii în interiorul ei, absolut nu se poate descrie. Nu știi ce să admiri mai mult, columnele acelea uriașe, pe cari zac gale-

a ne avânta prin porțile deschise ale vastei școli a vieții?!

Se vor rupe însă odată și zăgazurile ce despart azi școala de viață. Și fiindcă în lume toate sunt supuse evoluției și nici școala cu tot caracterul ei conservativ n'a fost totdeauna staționară — încetul cu încetul prin conlucrarea tuturor factorilor firești se va îndeplini și aceea mare transformare și reformă școlară, care va atinge idealul adevăratei școli: pregătirea omului exclusiv pentru viață prin cultivarea sistematică și rațională a aptitudinilor și facultăților individuale. Numai când se va întrupa această mare reformă școlară, se va atribui școlii cu dreptul misiunea ideală și meritul exclusiv, de a consolida fericirea omenească, așezându-l cu tărie pe fiecare pe picioarele proprii și neexpunându-l capriciului întâmplării sau norocului.

Dar și până ce această mare idee trup se va face, se va lucra cu stăruință în cadrul condițiilor existente. Precum familia apelează la școală, așa va apela și școala la familie. Ce nu poate face școala de azi, căreia i-se impun alte îndatoriri, — va face familia. Conlucrarea armonică între școală și familie se reclamă azi mai mult ca oricând. Școala și familia se vor completa reciproc în opera lor de educație.

Dacă școala de azi e silită să-și vadă misiunea în realizarea acelei culturi generale, ce-o impune planul de învățământ, familia e chemată să facă tot posibilul pentru promovarea aptitudinilor individuale și astfel se apropie cât mai mult opera școlii de trebuințele reale ale vieții. În ziua de azi nu cât știm, ci în ce măsură ne putem afirma, ne împurmută valoarea particulară. Familia deci se va îngriji să completeze lipsurile școlii. Dacă școala pune pondul principal pe cultura intelectuală și memoriei, familia va desvolta în elev forța de muncă și boldul de afirmare și validitate practică. Dacă în școală se cultivă intelectul și rațiunea, în familie se va cultiva voința, inima, fantazia și după puțință fizică. Ceeace în școală e de importanță secundară, pentru familie va fi obiectul principal de preocupare. Numai pe calea aceasta se poate exopera dezvoltarea armonică a tuturor facultăților, care este temelia sigură a adevăratei culturi.

Nicolae Sulică
profesor.

riile cele multe, sau sculptura minunată ce acopere pereții întregului templu. Biserica nu are turnuri, ci are numai cupola măreață, care acopere partea cea mai mare a ei și o luminează astfel, încât postându-te ori unde în întreaga biserică, de acolo poți privi tot interiorul ei. Altarul de asemenea îi lipsește, ne fiind îndatinat la Turci. Aproape toate unghiurile însă sunt provăzute cu o îngrăditură scundă, și în mijlocul mai a fiecareia vezi câte un Turc încolăcit, înălțând ferbinți rugăciuni la Dzeul său, Allâh.

Biserica e împărțită în interiorul ei în trei despărțăminte, dintre cari numai cel mijlociu să înalță până sus la cupolă, pe când despărțămintele laterale sunt acoperite de galerii așezate pe colonne puternice, cari despart tot deodată partea mijlocie a bisericii, de părțile laterale. Biserica are încă trei tinzi narthex-antice, la cari sau mai adaus din partea Turcoilor încă câteva în timpul mai nou, cari însă cu celelalte edificii laterale de azi împreună, servesc numai spre micșorarea adevăratei splendori a bisericii.

În biserică nu se află nici un fel de pictură, pentru că Turcii, după cum se știe, îndată după ce au ocupat-o, sau grăbiți a

Dieta croată prorogată. Prin rescript preînalt, datat din 5 Iulie și publicat Luri în foaia oficială, dieta croată a fost prorogată pe timp nedeterminat.

Votul universal. O foaie dela Viena scrie, că reformele electorale sunt contemplate astfel din partea ministrului nostru de interne, ca drept de alegere să primească fiecare cetățean de stat, care știe ceti și scrie în limba sa maternă. Proiectele despre reformele electorale vor fi prezentate dietei la toamnă.

Din parlament. Eri, Marți, a ținut dieta ultima ședință, ear Vineri va ține o ședință formală, prorogându-se apoi singură, până în Octomvrie.

Hédervary redivivus. O foaie croată scrie, că în curând contele Hédervary, fostul ban al Croației și fostul ministru-prezident de scurtă durată, va avea rol foarte însemnat în viața politică a Ungariei.

Indatoririle preotului față de școala confesională.

Lucrare cetită în conferința preoțească din tractul Abrudului.
de Iosif Gomboș, paroh.

Onorată Conferență! Una dintre cele mai importante teme, menite pentru a fi mereu discutate din partea preoției noastre, este tema prezentă.

Aș fi dorit însă, ca pentru lucrarea acestei teme de mare importanță să fiu avut timp mai lung, nu de câteva ceasuri ci de câteva zile, ca astfel nu numai să vă pot prezenta acele îndatoriri ale preotului față de școala confesională cari le are el în urma funcțiunii sale de director al școlii, ci să vă pot arăta și acele îndatoriri ale preotului față de școală cari i-se impun în urma oficiului său de paroh, de cap al parohiei sale, de reprezentant al susținătorilor școlii confesionale. De altă parte se arată nu numai cauzele de interes general, cari împiedecă o înaintare mai vădită a tinerimei în educațiune și instrucțiune, ci să arăt și cauzele speciale ce se iveșc în parohii singuraticice, prin cari să zădărnicește ori ce progres pe terenul școlar.

În lucrarea de față mă voi mărgini deci a răspunde numai la două întrebări:

I. Cari sunt îndatoririle preotului față de școala confesională, cari îndatoriri i-se impun lui, ca director al școlii confesionale?

II. Cari sunt cauzele, prin cari se împedecă o înaintare mai vădită pe terenul școlar?

Și cauzele aceste le voi tracta, din punctul de vedere al trebuințelor școlilor din Munți, cu casele respirate pe teritorii mari, fără să intru în generalități și mai mari, sau în specialități, cari să refer la singuraticice școlii.

săvârși opera barbară, au tencuit și acoperit cu var prețioasele mosaicuri și frescuri și admirabilele icoane, cari după cum se spune, înfrumșeau acest măreț locaș al lui Dzeu. Unii susțin, că picturile ar eși iar la iveală. Eu din parte-mi am văzut unele umbre, ce par a voi să străbată iar la lumina zilei; fantasia mea însă e cu mult mai săracă decât să-mi pot imagina în ele mărețele frescuri și zugrăviri de cari se pomenește prin cărți. Am văzut chiar și linia ce marchează până unde a ajuns sângele miilor de victime, cari pe vremea ocupării Constantinopolului s'au refugiat în templu, unde au fost în modul cel mai barbar măcelărite. Ba am văzut în zid chiar și semnul ușei aceleia, prin care preotul, ce pe timpul ocupării sfintei Sofii de Turci celebrând sf. slujbă în ornatele sale a dispărut și care imediat s'a închis și s'a prefăcut în zid după dânsul. Și nu dubitez de loc, că atunci când creștinii vor intra iar ca stăpâni în templu, ușa aceea se va deschide de sine, și același preot apărând înaintea sfântului altar, va continua. sfânta slujbă de acolo de unde o a întrerupt.

(Va urma.) de P.

În genere luat, despre preoția noastră de azi, mulțămă creșterii ce i-se dă, se poate cu drept cuvânt zice că își cunoaște chemarea, își înțelege în deplin datorințele ce le are, și conșcie de însemnătatea școlii, să nisuește să le implinească cu toată scumpătatea, ba mai mult, mulți preoți contribuie mult la susținerea școlii, îngrijindu-se, de edificarea școlilor, și ameliorând din avutul lor dotațiunea învățătorilor.

Preotul, ca director al școlii să nizește, ca posturile de învățători, să fie ocupate cu învățători deplin calificați și aceia să fie instituți în mod definitiv.

Conscrie la timp copiii obligați a frecventa școala, astfel, ca această conscriere să se poată pertracta în ședința comitetului parohial, ca scaun școlar, ce se ține în luna Iulie a fie cărui an.

Preotul se îngrijește, ca copiii cari trebuiesc dispenzați, scaunul școlar să-i și dispenseze dela frecventarea școlii, eventual să nu se dispenseze aceia, cari în înțelesul art. de lege XXXVIII din 1868, nu pot fi dispenzați.

Contra nedispensării sau a dispensării fără temei legal, se insinue recurs, la inspectorul districtual al școlilor confesionale, și în cas de lipsă la Veneratul Consistoriu.

Înainte de începerea anului școlar, pe puțin cu 2 săptămâni să comunice părinților lista copiilor obligați a frecventa școala, sau prin cetirea ei în fața poporului/adunat la biserică; sau mai corect prin încunoștințări adresate și trimise direct părinților. —

Propune ca scaunul școlar să esmită din sinul său, încă la începutul anului școlar o comisiune școlară de 3—5 membri. Cu această comisiune va pertracta împreună, conspectele de lenevire, ce se trimit din partea învățătorilor în I-ma și 15 a fiecărei luni.

După pertractarea conspectelor și după statorirea pedepsei, subscrie conspectele și imediat le transpune primăriei, pentru a-se executa pedepsele dictate.

Pe membrii comit. parohial aleși în comisiunea școlară, îi instruează despre drepturile și datorințele lor. Stăruie ca aceștia pe rând într-o săptămână unul, în alta altul să viziteze școala, pentru a-se convinge dacă învățătorii țin orele de instrucțiune sau nu și dacă protocolul de absenții se poartă în regulă sau nu. — (Membrii comisiunii școlare nu se pot îngera, în afacerile didactice, metodice și disciplinare ale școlii.)

Preotul ca director imatriculează pe elevi și pe baza protocolului de clasificare sau a testimoniilor școlare, promovează pe cei de promovat.

Ține cu învățătorul sau învățătorii conferințe, atât la începutul, cât și la finea anului, precum și în decursul anului școlar, conferințe lunare.

Agendele ce sunt a se pertracta în aceste conferințe sunt:

a) Statorirea planului orelor de peste săptămână, cu observarea dispozițiilor planului de învățământ votat din partea sinodului arhidiecezan, și cu observarea dispozițiilor ce s'au făcut sau s'ar face ulterior prin Veneratul Consistor arhidiecezan.

b) Statorirea planului de învățământ respective a materialului, ce este a se pertracta în decursul anului școlar. Acest material se va împărți în lecțiuni pe săptămânile și lunile anului școlar.

c) Se va statori, că dintre manualele admise și de Vener. Consistor., cari manuale să fie impuse elevilor spre cumpărare.

d) Va pertracta împreună cu învățătorii cauzele disciplinare ale elevilor.

e) Va comunica învățătorilor observările sale cu privire la metoda, la modul de predare a singuraticelor obiecte de învățământ. Și fiind mai mulți învățători la acea școală, va stăruie pentru o unitate în metod în modul de predare.

f) Va examina dacă lecțiunile împărțite pe zilele din aceia lună s'au putut preda din partea învățătorilor și cu ce rezultat.

g) Se vor compune diferitele date statistice școlare, cerute de organele bisericesti și forurile civile.

h) Desbaterea rapoartelor învățătorilor, despre lipsele și neajunsurile ce se observă în școală.

i) Clasificarea elevilor.

l) Rezolvarea altor obiecte cu caracter administrativ școlar ce se supun deliberării conferinței.

m) Aranjarea festivităților școlare, statorirea programului acestor festivități. Preotul presidează în conferințele școlare. (Va urma.)

Din România.

Decorați. Dnii Také Ionescu și Ion Lahovari, foști miniștrii români, au fost decorați de Monarhul nostru cu marele cordon al Coroanei de fer iar dl dr. Istroiti inspect. general al Expoziției române cu marele cordon al ordinului Francisc Iosif.

Azil pentru femei bătrâne. Fostul Metropolit Primat al României, P. S. Sa Ghenadie Petrescu, a ridicat în București, strada Labirint, un palat mare, în care vor avea adăpost și hrană femeile bătrâne, lipsite de mijloace de trai și de rudenii. Va fi loc în acest palat al mii pentru 45 de bătrâne. În casa aceasta mare e rezervat loc și pentru un muzeu de lucruri bisericesti, precum și o modestă locuință pe seama marinosului donator. Zidirea a costat 160,000 lei, fără locul de clădire.

Excursiuni școlare. Secția școlilor a ministerului de instrucțiune publică din București a proiectat în începutul verii două excursiuni mari, la care vor lua parte toți absolvenții liceelor, seminariilor și ai școlilor normale. Durata fiecărei excursiuni s'a fixat pe 7 zile.

Uragan în Câmpina. Joi seara un uragan s'a deslășuit asupra orașului Câmpina (România) și a altor localități din împrejurimi, distrugând o mulțime de sonde, dezvăluind case, desrădăcinând copaci, etc. Un număr destul de mare de lucrători de la sonde au fost grav răniți. Nu se știe exact numărul lor, nici acela al morților. Uraganul a fost însoțit de puternice descărcări electrice și a fost o minune că nu s'au aprins mai multe sonde. Firele telegrafice și telefonice au fost distruse și stâlpii smulși. Pagubele suferite de locuitorii din Câmpina, Telega și Buștenari sunt evaluate la mai multe sute de mii de lei.

Din despărțămintele „Asociațiunii”

Convocare.

Onorații membri ai despărțământului XXIII Turda al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” precum și toți sprijinatorii ei sunt prin aceasta invitați la

Adunarea generală ordinară ce se va ține în 28 Iulie st. n. 1907 la 3 oare p. m. în comuna Cianul-deșert (Pusztacsán).

Ordinea de zi:

I. Partea administrativă:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul secretarului despre activitatea comitetului.
3. Raportul casarului și a bibliotecarului.
4. Alegerea comisiunilor: a) pentru înscrierea de membri noi și încasarea taxelor, b) pentru cenzurarea rapoartelor comitetului.
5. Alegerea alor doi delegați pentru adunarea generală.
6. Statorirea locului adunării viitoare.
7. Raportul comisiunilor emise.
8. Alegerea noului comitet pe un period de 3 ani conform §. 43.
9. Eventuale propuneri.

II. Partea literară-culturală.

10. Predarea bibliotecii populare Nr. 4, înființată pe sama comunei Agărbicui.
 11. Premiarea alor 2 prelegeri populare economice și cetirea lor.
 12. Alte eventuale disertațiuni și declamări însinuate cu 24 ore înainte de presidiu.
 13. Premiarea celui mai frumos port românesc prin un juriu esm ad hoc.
- Inchiderea ședinței și verificarea protocolului.

Turda la 6 Iulie 1907.

Pentru comitet:

H. Vladușiu
director.

Dr. V. Moldovan
secretar.

Concurs.

Comitetul despărțământului Turda al „Asociațiunii” aduce prin aceasta la cunoștința tuturor donilor preoți și învățători români de pe teritorul despărțământului, că a statorit 2 premii de câte 20 coroane pentru 2 lucrări respective prelegeri populare.

O lucrare are să tracteze despre pomologie, cealaltă poate tracta despre orice subiect din economie în general, de e. stupărit,

cultura vermilor de mătăsă, sau lucrarea pămantului.

Lucrările însoțite de un plic închis în care să se afle numele autorului sunt a se trimite pe adresa secretarului cel mult până în 25 Iulie st. n. a. c.

Cele 2 lucrări, pe cari comitetul le va afla mai bune, vor fi cetite în adunarea generală a despărțământului ce se va ținea în 28 Iulie st. n. în Cianul-deșert (Pusztacsán).

Reflectanții sunt rugați a întrebuița limba poporală, să se ferească de savanterie, ci mai vărtos să aibă în vedere scopul practic al acestor prelegeri, de a instrua și lumina poporul dela sate.

Lucrările premiate formează proprietatea despărțământului.

Pentru comitetul despărțământului Turda al Asociațiunei.

Turda, la 6 Iulie 1907.

H. Vladușiu
director

Dr. V. Moldovan
secretar.

Nr. 7138 Bis.

Notificare oficială.

Pentru primirea la cursul teologic al seminarului arhidiecezan cererile sunt a se înainta aici până la 1/14 August 1907.

Dela concurenți se cere să alăture la cerere:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu de maturitate.
3. Testimoniu dela medic despre starea sanitară.

Cererile intrate după acel termen nu se pot lua în considerare.

Se atrage atențiunea celor interesați la concludul sinodal din 7/20 Aprilie 1904, Nr. 39, în senzul căruia numărul clericilor în toate 3 secțiunile nu poate trece peste 90.

Sibiu, 26 Iunie v. 1907.

Consistoriul arhidiecezan.

NOUȚĂȚI.

Examenul de notar la cursul administrativ din Cluj l-au dat cu succes următorii candidați români: Ioan Nemes, Nicolae Bunescu, Gregoriu Onco, Iosif Filip, Ioan Câmpean, Demetriu Cosma și Augustin Bârsan.

La școala comercială din Brașov, scrie „G. T.” s'a întâmplat un nou bucluc. Niște făptuitori necunoscuți au pătruns Sâmbăta trecută în cancelaria directorului A. Vlaicu și spărgând saltarul mesii au furat mai multe timbre și sigile. În contra făptuitorilor s'a făcut arătare la poliție.

Invățătorii suspendați. Trei învățători români din vicariatul Oradiei au fost suspendați din post, pentru că inspectorul școlar ar fi aflat în școlile lor cărți „agitatoare”.

Procesul „Foi Poporului”. Am fost amintit la timpul său, că tribunalul din Cluj a respins punerea sub acuză a dlui S. Moldovan pentru articolul improcusat al „Foi Poporului” cu titlul „Sfârșit și început”. Procurorul a recurs însă la curtea de apel, dar și acest for în ședința sa din 4 Iulie n. a aprobat hotărârea tribunalului.

Hymen. Lucreția Filip și Alexiu Latiș, își vor celebra cununia la 14 Iuliu st. n. în biserica gr. or. din Fănațe.

Rugare. De pe hotarul comunei Săliște s'au pierdut doi cai, unul negru (al lui D. Herța-Tuca) și altul sur (al lui Dum. Dădărlat-Mișoru). Cine ar afla ceva despre ei, e rugat să înștiințeze la primăria comunei Săliște.

Congres revocat. Ziarul din Praga „Czas” scrie următoarele: În Budapesta era să se țină în anul acesta dela 9—12 Septemvrie un congres internațional al liber cugetătorilor. Însă în urma procedurii Maghiarilor față de deputatul socialist Pernerstorfer, precum și în urma persecutării Croaților și Slovacilor din Ungaria, comitetul organizator din Budapesta a denegat ori și ce sprijin pentru pregătirea congresului, pe motiv că în o țară a terorismului nu se potrivește ținerea unui congres al liber cugetătorilor. La congresul acesta era vorba se participe și vestiții savanți Haeckel, Lombroso și scriitorul rus Gorki.

Richard Strauss, vestitul compozitor german a fost numit cavalier al Legiunii de onoare.

Căsătoria regelui Leopold. Foile engleze aduc știrea, că regele Leopold al Belgiei se va căsători cu baroneasa Vanghan, pentru a legitima pe fiul lor și să-l facă moștenitor de tron. În Bruxela e lucru cunoscut, că regele e cunoscut bisericește cu baroneasa, dar căsătoria civilă încă n'a urmat, deci după legile belgiene căsătoria regelui e nevalabilă. Camarilla curții sprijinește pe rege în planurile sale, pentru că în modul acesta să ajungă la o mai mare influență. Baroneasa Vanghan e văduva unui muncitor sărac și mai are un fiu care e deputat socialist în dieta din Belgia. Prin căsătoria ei cu regele ar ajunge baroneasa Vanghan regină a Belgiei, pentru că legile belgiene nu cunosc căsătoria morganatică.

Ciocnire de tren. În 7 Iulie s'a întâmplat lângă gara Turin o ciocnire de tren între trenul de marfă, care venea din Turin și trenul electric care mergea la Portoceresis. Sunt vre-o douăzeci de răniți, între cari patru grav. Mai multe vagoane au deraiat, rămânând rău stricte.

Simpatii pentru Croați. Studenții dela universitatea din Praga, după cum se vestește de acolo, au adresat deputaților croați o telegramă de felicitare în care îi asigură de simpatia și solidaritatea lor și și dau expresie indignării lor asupra terorizării maghiare.

Concentrarea rezerviștilor. Pe teritoriul corpului VII de armată (Timișoara) rezerviști vor fi chemați la serviciul militar pentru timpul dela 31 August până la 12 Septemvrie sau dela 6—18 Septemvrie, iar pe teritoriul corpului XII (Sibiu) pentru timpul dela 19—31 August sau dela 26 August până la 7 Septemvrie.

Bani de argint falși. În timpul mai nou pe lângă banotele false se află în circulație și un număr mai mare de bani de argint falși. Acești bani sunt bătuți de obicei din plumb sau ținc amestecat cu plumb, ori din plumb amestecat cu antimoniu. Se pot ușor cunoaște că sunt falși după greutatea și sunetul, precum și după imprimarea stearsă.

O statistică a nefericiților din Londra. Conform unor date statistice trăesc în Londra 3556 orbi, 2055 surdomuți, 46 mii cerșitori, 10000 bolnavi, cari sufer de morburii incurabile, 3300 nebunii și 5000 rebi.

Judecătorii de noapte. În New-York s'a lansat ideea înființării de tribunale polițienești de noapte, pentru că cei acuzați pentru deliote mai ușoare, s'au poate chiar nevinovați, să nu fie ținuți arestați până a doua zi, ci dreptatea să fie împărțită cu repeziciune.

Regele și regina Germaniei au făcut din privilegiul nașterii nepotului lor o fundațiune, din care să se procure în fiecare an 20 costume de copii și să se împartă în provincia Brandenburg la părinții lipsiți și cinstiți, cărora li-se va naște în luna Iulie primul copil.

Tatjana Leontiew, studentă rusă, care a fost permutată în închisoarea din Bern arată acum semne de nebunie. Revoluționara nu concede nici părinților ei ca să o cerceteze. Când a fost întrebată că nu dorește să-și vadă părinții, a răspuns: „Mai bine e dacă nu-i văd pe aceia, pe cari i-a trimis guvernul rusesc numai pentru că să mă spioneze”.

La fondul de 20 filieri al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” din privilegiul intrării agricole, ținute de comitetul central al „Reuniunii rom. agricole” în comuna Șura-mică, s'au făcut următoarele dărui: Ioan Ciolan, Petru Ciolan, George Ludoșan și Toma Murășanu, toți economi, R. Simu, Nic. Iosif, membrii în comit. agricol, Aron Mihuleț, paroh, Nic. Tomuța, inv., Ilie Dragomir și Vic. Tor-dășianu, fiecare câte 10 filieri.

Copilul și vipera. Sub acest titlu publică „Tribuna” un caz foarte interesant, din apropierea Mehadiei, care este următorul: Soția lui Ioan Popescu din o comună învecinată, în fiecare dimineată își lăsa copilul de 2 ani sub streșina casei, până ce dânsa lucra prin curte și grădină. Și ce băiatul să nu plângă fi da o fărurie cu lapte. Joi după ce femeia isprăvise lucrul s'a dus la băiat, dar mare i-a fost spaima, când a văzut că din fărurie se îndoaie o viperă. Mai mult s'a îngrozit când a văzut că băiatul cu lingurița pe care o ținea în mână, mângăia gingaș capul viperei, timp de câteva minute mama a rămas nemișcată, privind scena înfiorătoare. În sfârșit vipera și-a scos capul din fărurie și a dispărut în curte. La strigătele mamei vecinii cari alergaseră acolo

au prins vipera și au omorât-o. Când copilul a auzit despre aceasta a început să plângă și a spus că vipera deja de două săptămâni vine la el și-i ajută la consumarea laptelui.”

PARTEA LITERARĂ.

Ființa dreptului.

(Urmare).

Natura produce schimbările în sinul său prin forțele proprii motrice, cari se pun singure în mișcare, iar nu în urma vreunei voințe, fiindcă natura n'are voință; pe când în lumea morală schimbările le face voința spiritului, pusă în mișcare în mod ou totul liber. Natura trebuie să facă aceea ce face, spiritul nu, pentru că spiritul face de bună voie ceea ce face. Voința joacă deci în lumea morală rolul principal.

Noțiunea voinței conține trei momente: conștiința, genialitatea și productivitatea, iar ființa adevărată a voinței o găsim în momentul din urmă, în productivitate, pentru că voința produce.

Voința face din o simplă imaginație realitate nouă, până aci neexistentă. Imaginația iarăși vine dela spirit, care și-o formează și o modelează. Spiritul vrea să aibă ceva ce nu are, iar voința produce ceea ce spiritul cere, mânăta fiind de conștiință și genialitate. Voința e deci creatoarea lucrurilor dorite de conștiință.

Revenind la obiect, trebuie să ne întrebăm, că dacă ființa dreptului aparține lumii morale, unde putem să o găsim în lumea morală?

Moralitatea ni-se prezintă în trei forme: ca virtute, ca datorință și ca bunuri. Virtutea morală produce bunuri, datorințele sunt acțiuni ale voinței, iar bunul e scopul activității libere. Prin urmare, dacă voința caută să realizeze scopuri, să producă ceva, se creează bunuri: are trebuință de anumite acțiuni, cari sunt dictate de datorință, și are trebuință și de forțele necesare pentru a produce ceea ce vrea să producă, adică de virtute. Nici una din aceste forme ale moralității, luată singură nu reprezintă moralitatea, ci numai toate trei împreună.

Dreptul unde-și are deci locul? Între virtute și produsul ei, adică bunuri, alături de datorință. Prin urmare, dreptul e corelatul datorinței. Se poate zice și așa: moralitatea se manifestă în trei forme, virtute, drept și bunuri, pentru că dreptul e tocmai la mijloc, între moralitatea personală, manifestată în virtuți și sentimente și între moralitatea reală, care residă în câștigarea de bunuri.

Punctul de vedere al câștigării de bunuri în viața omenească se numește și tehnic sau economic. Și fiindcă punctul de vedere al aprecierii acțiunilor omenești se numește moral, putem zice, că jurisprudența își are locul între morală și economică.

Se vedem acum în ce raport stă dreptul cu cele trei forme ale moralității, cu virtutea, datorința și cu bunul?

Poate virtutea se suplinească dreptul? Nu. Virtutea e un dar al persoanei și nu poate fi octroată nimănui. Dreptul însă poate fi octroat. Persoana e datoare să tolereze ca să i-se poruncească, căci altcum nu ar aparține și ea terenului de drept. Raportul nu e deci normal, atunci când dreptul vine supus virtuții, pentru că acest raport se prefacă ușor în despotism. Una e formațiunea dreptului și alta a virtuții, a sentimentului. Pe când virtutea influențează asupra vieții interne omenești, asupra sentimentelor, dreptul influențează asupra acțiunilor voinței omenești și asupra legilor, cari reglementează aceste acțiuni. Dar pentru aceea dreptul și virtutea sunt lucruri egale în forțe și stau pe aceeași treaptă în lumea morală.

Dreptul și bunurile? Voința are misiune să îplinească două lucruri: satisfacerea proprie, și realizarea scopului. Voința caută să deie în realitate ceea ce există numai în imaginație, și acest lucru imaginat e — bunul. Dar e bun numai atunci, când voința prin activitate proprie și liberă și-l însușește, căci numai atunci bunul e posesiune etică. Însă voința caută, ca prin câștigarea de bunuri se ajungă și la o satisfacere proprie, pentru că în aceasta vede o operă a sa, în care-și află plăcerea. Voința rațională, având în vedere deci realizarea scopurilor finale, are în vedere și satisfacerea și plăcerea proprie. Și fiindcă voința e mânăta din partea dreptului spre scopul final, spre bunuri, dela sine urmează, că dreptul stă în raporturi foarte apropiate cu bunurile, fiind chiar dreptul urzitorul bunurilor.

Cu privire la scopul voinței, mânăta din partea dreptului, există astăzi două curente: eudamionismul și rigorismul. Cel dintâiu spune, că în plăcere reșede scopul voinței, și zice, că nu bunul, care e opera

voinței, este scopul, ci plăcerea de a fi ajuns voința la bunul urmărit. Curentul acesta își recrotează aderenții dintre socialiști și comuniști, cari în ori ce realizare a voinței văd numai plăcere. Înaintea lor avuția e plăcere, arta e plăcere, știința e plăcere etc. De aceea, comuniștii cer împărțire egală de bunuri între cetățeni, ca toți să ajungă la plăcere, pe când socialiștii cer împărțire egală de muncă, așa, că nimeni să nu muncească, pentru alții ori numai pentru sine, ci toți pentru toți. Cetățenii unui stat să formeze, zic ei, o singură familie, și ce se agonisește în familie, să formeze bun comun, care aparține tuturor. De aceea socialiștii nu recunosc dreptul ereditar, pentru că după ei ori-ce moștenire are să cadă asupra tuturor.

Rigorismul apoi separează cu desăvârșire momentul subiectiv al satisfacerii voinței, adică momentul plăcerii, de momentul obiectiv al acțiunii, dezvoltată din partea voinței întru producerea de bunuri, și partea etică a mișcării acesteia o consideră și o decretează de abnegare, de jertfă, nu de plăcere și de fericire. Plăcerea revine aceluia, pe seama căruia s'au câștigat bunurile; și de aceea se poate zice așa: dreptul stă în raport cu bunurile intratate, încât dreptul e mijloc pentru câștigarea de bunuri, menite să producă plăcere, fie singuraticului, fie totalității.

(Va urma).

PUBLICARE.

După ce în urma publicării co-răspunzătoare §. 202 al legii comerciale apărute în numărul 128, 130 și 131 ai „Telegrafului Român” din anul 1906 în termenul prescripționat de lege nu s'a prezentat nici un creditor al societății „Tipografia” în licuidare se constată prin aceasta, că socoteala dată în numărul 128 din anul 1906 al „Telegrafului Român”, este definitivă și astfel licuidarea societății îndeplinită.

Sibiu, 9 Iulie st. n. 1907.

Licuidatorii societății pe acțiuni „Tipografia” în Sibiu:

George Pop m. p., Rubin Fatifa m. p., Dr. Liviu Lemenyi m. p.

„ALBINA”

instituit de credit și de economii în Sibiu.

Publicațiune.

În senzul art. de lege XXXVI din anul 1876 §. 29

1. Suma scrisurilor fonc. puse în circulație cu ziua de 30 Iunie 1907 face K 5.619,000.—
2. Prezențiunile institutului de împrumuturi hipotecare, cari servesc de acoperire acestor scrisuri fonciare sunt de 7.306,285-12
3. Valoarea ipotecelor luate de bază la susnumitele împrumuturi hipotecare este de 28.344,084.—
4. În senzul §. 97 din statute „fondul special” pentru asigurarea scrisurilor fonciare e de 500,000.— acesta e indus în cont separat și plasat în următoarele efecte publice:
Nom. K 6,400.—, Sorți de stat din 1860 cu 4°/_o.
” ” 6,200.—, Obligațiuni ou premii ale băncii ung. hipot. cu 4°/_o.
” ” 4,600.—, Sorți de ale împrumut. pt. regul. Tisei cu 4°/_o.
” ” 1,800.—, Sorți de ale împrumut. pt. regul. Dunărei din 1870 cu 5°/_o.
” ” 6,000.—, Obligațiuni ou premii de ale institut. austr. priv. de credit fonc. cu 3°/_o.
” ” 104,000.—, Scrisuri fonciare Ungare. Landes-Central-Sparcassa cu 4¹/₂ ^o/_o.
” ” 18,200.—, Scrisuri fonciare Pester-ungar. Comercial-Bank cu 4¹/₂ ^o/_o.
” ” 200,000.—, Obligațiuni comunale Pester ung. Comercial-Bank cu 4°/_o.
” ” 196,000.—, Obligațiuni comunale. Pesti hazai első takp. egyes. cu 4°/_o.
” ” 4,000.—, Acțiuni de ale Institutului de credit fonciar pt. proprietari mici din Ung. cu 5°/_o.

Sibiu, 6 Iulie 1907.

Diracțiunea.

Nr. 6244 Școl.

2-3

Concurs.

Din fundațiunea Nicolau Vlad este vacant un stipendiu de șase sute (600) coroane pentru conferirea căruia se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Dela concurenți se cere să fie Români greco-orientali din arhidieceza Transilvaniei și studenți cu calculul general Bun.

Cererile să fie înaintate la Consistorul greco-oriental român din Sibiu, înzestrate cu următoarele documente în original:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu școlar din anul 1906/7.
3. Testimoniu de paupertate.
4. Alte eventuale acte recomandatoare.

Cererea intrată după termen nu se vor lua în considerare.

Sibiu, 11 Iunie 1907.

Consistoriul arhidiecezan.

Nr. 5587 Plen.

[170] 3-3

CONCURS

Din fundațiunea fericitului Dr. *Avram Mihail*, prin aceasta se publică concurs pentru stipendii și ajutoare pe anul școlar 1907-1908 cu termen de 30 zile dela prima publicare și anume:

1. Un stipendiu de 300 coroane pentru elevi români dela școlile comerciale.
2. Două stipendii de câte 200 coroane pentru școlari români dela școlile medii, (gimnaziu, reale).
3. Șase ajutoare de câte 100 cor. pentru ascultători dela școala agronomică nou înființată în Sibiu.

Dela concurenții de sub 1 și 2 se recere atestat de cotez, atestatul școlar de pe anul din urmă cu calcul bun și purtare exemplară.

Preferiți vor fi rudeniile fondatorului și eventual tineri din comuna Balomir.

Concurenții la ajutoarele de sub 3, să producă pe lângă atestat de botez, cel puțin atestat că au absolvat cele 4 clase elementare cu calcul bun, că au împlinit 14 ani, să dea declarație că rămân în Institut cel puțin un an de zile.

Petițiunile, cari vor intra după termen nu se vor conzidera.

Sibiu, 4/17 Iunie 1907.

Consistoriul arhidiecezan.

Ad Nr. pp. 706-1907

[178] 1-3

Concurs repetit.

În urma venerabilului ordin consistorial din 8 luna trec. de sub Nr. 4744 Bis., prin aceasta se publică concurs repetit pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. a III-a Agribiciu cu filia Căpușul-mare, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh au a-și înainta cererile de concurs în termenul sus arătat, fiind instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu și a se prezenta înaintea alegătorilor, în vre-o Duminecă sau sârbătoare, la biserică pentru a cânta, eventual a celebra și a cuvânta.

Oficiul protopresbiterial român gr. ort. în conțelegere cu comitetul parohial.

Cluj, 14 Iunie 1907.

Tulliu Roșescu

protopresbiter.

Nr. 376-1907

[177] 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Chendremal din protopresbiteratul Ungurașului, conform rezoluțiunii Preavenatului Consistor arhidiecezan din 10 Aprilie a. c. Nr. 3873 Bis. se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne rugărilor de concurs instruite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis și au a

se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică, spre a a cânta, cuvânta și eventual a celebra serviciul divin.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al Ungurașului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Fizeș-Sânpetru, 17/30 Iunie 1907.

Pavel Roșca

protopresbiter.

Nr. 423-1907 ppresb.

[172] 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a II-a Criș, devenit vacant prin trecerea din viață a fericitului paroh Erofeiu Gheaja, conform §-lui 13 combinat cu §. 18 din Regulamentul pentru parohii, se scrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate la coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concurenții au a-și înainta suplicile instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, și până inclusive 8 zile înainte de sinodul parohial electoral, se pot prezenta înaintea alegătorilor în vr'o Duminecă ori sârbătoare, pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Sighișoara, în conțelegere cu comitetul parohial concertent.

Sighișoara, 18 Iunie 1907.

Dimitrie Moldovan

protopresbiter.

Nr. 317-1907

[175] 2-3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Abrud se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Bucium-Cerbu.
2. Bucium-Isbita.
3. Bucium-Muntari.
4. Cărpiniș cu Vârtoș.
5. Ciuriuleasa, la fiecare salar 600 cor. din repartiție, cuartir și lemne de foc, și 6. Galați, salar 600 cor., 150 cor. de a ven. Consistor, restul din casa bisericeii, cuartir și lemne de foc

Ceice doresc a ocupa vreunul din aceste posturi să-și înainteze petițiunile instruite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul arătat și să se prezente înainte de alegere poporului pentru a-și arăta dexteritatea în cântări, apoi vor nota, dacă pentru anii serviți în alte comune pretind cuincuenale, pentru ca comunele să se poată orienta la alegere.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al Abrudului, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Abrud, 17 Iunie 1907.

Petru Popoviciu

protopresbiter.

Nr. 316-1907

[171] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa primă (I), Nasna, cu filia Chișfalud, protopresbiteratul Murăș Oșorheiu, pe baza ordinului consistorial din 5 Septembrie 1906, Nr. 7843 Bis. prin aceasta se scrie concurs cu termen de 60 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate la coala B, pentru întregirea venitelor de stat.

Concurenții au a-și așterne cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu, până la termenul indicat, și până inclusive 8 zile înainte de sinodul parohial electoral, după prealabila în-cunoștințare a protopresbiterului, a se înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Murăș-Oșorheiu, 16/29 Iunie 1907.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Murăș-Oșorheiu, în conțelegere cu comitetul parohial.

Stefan Rusu

protopresbiter.

Ad. Nr. 621-1907.

[173] 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Berivo-i-mari, din protopresbiteratul Făgăraș, pe baza ordinului consistoriului arhidiecezan dtto 8 Maiu a. a. Nr. 8625 din 1905 Bis., se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor parohiale dela stat.

Doritorii de a ocupa postul acesta de paroh, vor înainta în termenul arătat, rugărilor de concurs instruite conform statutului organic și regulamentul parohial în vigoare. Se pot prezenta înaintea alegătorilor spre a cânta respective a celebra și cuvânta.

În conțelegere cu comitetul parohial concertent.

Făgăraș, 18 Iunie 1907.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Făgărașului.

Nicolae Borzea

protopresbiter.

O firmă locală foarte activă caută imediat un **bărbat inteligent**, capabil de cauciune, care are să iee în primire sume mici dela oameni privați. Aceluia îi este dată ocaziunea de a-și întemeia o existență sigură și profitabilă și a-și arunca căștigul prin vânzarea unui articol trebuincios introdus cu bune rezultate. Se reflectează numai la un om harnic și solid, care reflectează la un post permanent.

Doritorii de a ocupa acest post, cu bună recomandatie să-și trimită adresa cu indicarea activității de până acum în scris la:

Administrația

[176] 2-3 „Telegrafului Român“.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

Nu e crucea lui Volta!

Nr. S6967.

Nu e mijloc secret!

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tăuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pot, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incuse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și oricine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde orice încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu o aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oicinos oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e cor. 8—

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 6—

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă. 11 2

Eспедиție din centru și locu de vânzare pentru țără și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

V/27, strada Vadász 34 colțul.

AVIZ!

Subsemnatul, cumpărând prima fabrică transilvană de

casse de fier și oțel

priv. ces. și reg. a dlui **G. Öszy**, îmi iau voe a aduce la cunoștința Prea Onoratului Public, că în fabrica mea se execută tot felul de **casse**, și după toate mărimile din cel mai bun material posibil. Cassele de fier și oțel panțerate se execută după cele mai nouă sisteme engleze și americane **sigure contra focului și spargerei** pentru care dau **deplină garanție**.

Atrag atențiunea Onoratului Public interesat a nu confunda fabricatele mele cu alte fabricate, făcute din material slab, și prin urmare fără valoare.

Rugând pe Prea Onoratul Public pentru binevoitorul sprijin

semnez cu distinsă stimă:

E. Purece,

fabricant de casse.

Sibiu—Nagyszeben, Rosenanger Nr. 9.

[151] 3-12

Cataloge de prețuri la cerere gratis și franco.

